

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ 38 / 2020

Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

Τμήμα Γ'

Συνεδρίαση της 10ης Μαρτίου 2020

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Βασιλική Δούσκα, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Νίκη Μαριόλη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Χρήστος Μητκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Αικατερίνη Γαλάνη, Ευάγγελος Μαρίνης και Νικόλαος Μουκαζής, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Χρήστος Μητκίδης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 332/4-2-2020 του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών / Γενική Γραμματεία Υποδομών / Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών.

Ερώτημα: Ερωτάται αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 106 του ν. 4412/2016 περί της δυνατότητας ματαίωσης της διαδικασίας του διαγωνισμού για την ανάθεση της σύμβασης «Εγκατάσταση πλήρους ηλεκτρονικού συστήματος αναλογικής χρέωσης διοδίων τελών, δορυφορικής τεχνολογίας με οπτική αναγνώριση», ενόψει της απόφασης της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας με αριθμό 276/2019, με την οποία πιθανολογείται σοβαρά ότι μη νομίμως έγινε δεκτό, με την προσαλλόμενη απόφαση 679-680/2019 της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), ότι οι τεχνικές προσφορές αμφοτέρων των διαγωνιζομένων ενώσεων εταιρειών «Α..... Α..... Ι..... – Ι.....» και «Ν.....Μ.....» που συνεχίζουν στο διαγωνισμό, καλύπτουν το σύνολο των ελάχιστων

απαιτήσεων της διακήρυξης του διαγωνισμού λόγω πλημμελειών που διαπιστώθηκαν από το δικαστήριο, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη και το γεγονός ότι ήδη έχουν αποσφραγιστεί και αξιολογηθεί και οι οικονομικές προσφορές των διαγωνιζομένων.

Επί του ερωτήματος αυτού το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Γ' Τμήμα) γνωμοδότησε ως εξής:

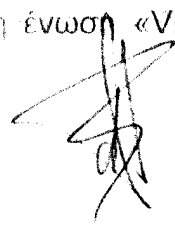
Ιστορικό

Με το έγγραφο του ερωτήματος, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αριθ. 566/19-12-2020 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Συγκοινωνιακών Υποδομών (ΓΔΣΥ), εκτίθενται τα εξής:

1. Με την απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (εφεξής «ΥπΥΜΕ») με αριθμό ΚΣΕΣΠ/Γ/Φ21/οικ.429/18.1.2018 εγκρίθηκαν η διενέργεια διεθνούς διαγωνισμού με ηλεκτρονική κλειστή διαδικασία, για την επιλογή αναδόχου της σύμβασης «Εγκατάσταση πλήρους ηλεκτρονικού συστήματος αναλογικής χρέωσης διοδίων τελών, δορυφορικής τεχνολογίας με οπτική αναγνώριση» και τα τεύχη δημοπράτησης του Α' Σταδίου του διαγωνισμού. Ως αναθέτουσα αρχή του διαγωνισμού ορίστηκε, με το άρθρο 219 Β του ν. 4512/2018 (Α' 5), η Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης (ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

2. Κατά το Α' Στάδιο του διαγωνισμού, που διεξήχθη στις 4.4.2018, υποβλήθηκαν πέντε αιτήσεις συμμετοχής από ισάριθμες ενώσεις εταιρειών, οι οποίες κρίθηκαν όλες παραδεκτές και προεπιλέχτηκαν, με την απόφαση του ΥπΥΜΕ με αριθμό ΕΥΔΕ ΚΣΕΣΠ/Γ/Φ1/8691/ 27.11.2018, με την οποία οριστικοποιήθηκε το αποτέλεσμα του Α' Σταδίου του διαγωνισμού και εγκρίθηκε η διενέργεια διαβούλευσης επί των τεχνικών προδιαγραφών του Β' Σταδίου.

3. Εν συνεχεία, με την απόφαση με αριθμό ΕΥΔΕ ΚΣΕΣΠ/Γ/Φ1/9565/ 21.12.2018 του ίδιου Υπουργού, εγκρίθηκαν τα τεύχη δημοπράτησης του Β' Σταδίου του διαγωνισμού και οι ως άνω προεπιλεγείσες ενώσεις κλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά, σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 84 του ν. 4412/2016. Κατά το Β' Στάδιο του διαγωνισμού, που έλαβε χώρα στις 28.2.2019, υπέβαλαν τελικώς φακέλους προσφορών τρεις (3) μόνο ενώσεις εταιρειών, ήτοι η ένωση «VINCI

HIGHWAYS S.A.S.- VINCI Concessions S.A.S.-KAPSCH TrafficCom A.G.-TEPNA A.E.», η ένωση εταιριών «AKTQP A.T.E.- Autostrade Tech S.p.A.- INTRAKAT-INTRASOFT INTERNATIONAL S.A.» και η κοινοπραξία «NUSZ-MYTIΛΗΝΑΙΟΣ». Η Επιτροπή του Διαγωνισμού ζήτησε διευκρινίσεις από τις διαγωνιζόμενες «AKTQP A.T.E.- Autostrade Tech S.p.A.- INTRAKAT-INTRASOFT INTERNATIONAL S.A.» και «NUSZ-MYTIΛΗΝΑΙΟΣ», οι οποίες και δόθηκαν.

4. Κατόπιν τούτων, η Επιτροπή του Διαγωνισμού συνέταξε το από 19.4.2019 πρακτικό, με το οποίο γνωμοδότησε ότι :

- α) η ένωση «VINCI HIGHWAYS S.A.S.- VINCI Concessions S.A.S.-KAPSCH TrafficCom A.G.-TEPNA A.E.» υπέβαλε μεν εμπροθέσμως ηλεκτρονικό φάκελο, ο οποίος όμως δεν περιλάμβανε τα απαραίτητα στοιχεία και δικαιολογητικά και γι' αυτό έπρεπε να απορριφθεί η προσφορά της,
- β) η ένωση εταιριών «AKTQP A.T.E.- Autostrade Tech S.p.A.- INTRAKAT-INTRASOFT INTERNATIONAL S.A.» υπέβαλε πλήρη δικαιολογητικά, πληρούσε όλες τις απαιτήσεις των πινάκων συμμόρφωσης και η τεχνική προσφορά της βαθμολογήθηκε με 117,45 βαθμούς και
- γ) η κοινοπραξία «NUSZ-MYTIΛΗΝΑΙΟΣ» υπέβαλε πλήρη δικαιολογητικά, πληρούσε όλες τις απαιτήσεις των πινάκων συμμόρφωσης και η τεχνική προσφορά της έπρεπε να βαθμολογηθεί με 106,95 βαθμούς.

Το ως άνω πρακτικό της επιτροπής εγκρίθηκε με την απόφαση ΚΣΕΣΠ/ Γ/Φ1/οικ.3259/30.4.2019 του ΥπΥΜΕ.

5. Κατά της ως άνω εγκριτικής απόφασης του Υπουργού άσκησαν προδικαστικές προσφυγές στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) τόσο η κοινοπραξία «NUSZ-MYTIΛΗΝΑΙΟΣ» όσο και η ένωση εταιριών «AKTQP A.T.E.- Autostrade Tech S.p.A.- INTRAKAT-INTRASOFT INTERNATIONAL S.A.». Οι προσφυγές αυτές, συνεκδικάσθηκαν και απορρίφθηκαν, με την υπ' αριθ. 679, 680/2019 απόφαση της ΑΕΠΠ.

Ακολούθως, στις 28.6.2019, η Επιτροπή του Διαγωνισμού προχώρησε στην ηλεκτρονική αποσφράγιση των φακέλων των οικονομικών προσφορών των ως άνω δύο (2) διαγωνιζομένων και στην εξέτασή τους, γνωμοδότησε δε, μετά ταύτα, με το (από 28.6.2019) Πρακτικό II, ότι και οι δύο διαγωνιζόμενες υπέβαλαν εμπρόθεσμα προσφορές, οι οποίες είναι σύμφωνες με τους όρους της διακήρυξης και βαθμολόγησε την μεν προσφορά της ένωσης εταιριών «AKTQP A.T.E.- Autostrade

Tech S.p.A.- INTRAKAT-INTRASOFT INTERNATIONAL S.A.» με συνολικό βαθμό 95,40, την δε προσφορά της κοινοπραξίας «NUSZ-MYΤΙΛΗΝΑΙΟΣ» με συνολικό βαθμό 92,85.

Τέλος, με την απόφαση ΚΣΕΣΠ/Γ/Φ1/οικ.5161/28.6.2019 του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών εγκρίθηκε το ως άνω Πρακτικό II της Επιτροπής του Διαγωνισμού και κηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος του επίδικου διαγωνισμού η ένωση εταιριών «ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.- Autostrade Tech S.p.A.- INTRAKAT-INTRASOFT INTERNATIONAL S.A.», η οποία προσκλήθηκε να υποβάλει τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου, τα οποία και υπέβαλε, στις 11.7.2019.

6. Κατά της ως άνω απόφασης με αριθμό 679,680/2019 της ΑΕΠΠ, που έκρινε ως νόμιμες τις προσφορές αμφοτέρων των ανωτέρω προσφευγουσών ενώσεων, αυτές υπέβαλαν αιτήσεις αναστολής στην Επιτροπή Αναστολών του ΣτΕ και οι δύο ενώσεις, επιδιώκοντας η καθεμιά την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης της ΑΕΠΠ, καθ' ο μέρος απέρριψε την προδικαστική τους προσφυγή και εν τέλει τον αποκλεισμό της άλλης.

7. Οι ως άνω αιτήσεις συνεκδικάστηκαν και εκδόθηκε η υπ' αριθ. 276/2019 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ, με την οποία κρίθηκε ότι δεν είναι νόμιμη η απόφαση 679,680/2019 της ΑΕΠΠ, που απέρριψε τις εκατέρωθεν προσφυγές, διότι οι τεχνικές προσφορές και των δύο αιτούντων δεν πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις που θέτει η προκήρυξη του διαγωνισμού, επομένως θα έπρεπε να έχουν αποκλειστεί από το διαγωνισμό, λόγω ασυμφωνίας της προσφοράς τους με τους όρους του διαγωνισμού.

Πιο συγκεκριμένα με την απόφαση απορρίφθηκαν οι υπόλοιποι λόγοι των αιτήσεων των αιτουσών και έγινε δεκτός μόνο ένας από τους λόγους της κάθε αίτησης, ήτοι:

Α) Σύμφωνα με τη σκέψη 13 της απόφασης, η προσφορά της ένωσης εταιριών «ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.- Autostrade Tech S.p.A.- INTRAKAT-INTRASOFT INTERNATIONAL S.A.» παραβιάζει την απαίτηση ΠΕ12 του κεφαλαίου 1.3.3 του Παραρτήματος II της διακήρυξης, περί πλεονασματικότητας για κάθε υποσύστημα της υποδομής παρόδιου εξοπλισμού σταθμών διοδίων, συνοριακού παρόδιου εξοπλισμού και παρόδιου εξοπλισμού ικριωμάτων, διότι παρέχει μόνο ένα τεμάχιο για καθένα από τα αναφερόμενα στην προσφορά της υποσυστήματα λειτουργικότητας, όπως συνάγεται από τις σελίδες 66, 75 και 385 της εν λόγω

προσφοράς. Για το λόγο αυτό, με την απόφαση πιθανολογείται σοβαρά ότι μη νομίμως έγινε δεκτό, με τις προσβαλλόμενες πράξεις (ήτοι την απόφαση του Υπουργού και περαιτέρω την απόφαση της ΑΕΠΠ), ότι η τεχνική προσφορά της ως άνω ένωσης («AKTOR A.T.E.- Autostrade Tech S.p.A.- INTRAKAT-INTRASOFT INTERNATIONAL S.A.») καλύπτει το σύνολο των ελάχιστων απαιτήσεων της διακήρυξης του διαγωνισμού.

Β) Σύμφωνα με τη σκέψη 20 της απόφασης, και η έτερη κοινοπραξία «NUSZ-MYTIΛΗΝΑΙΟΣ» επίσης παραβιάζει τους ελάχιστους όρους της διακήρυξης, διότι παρέλειψε να συμπεριλάβει στην τεχνική προσφορά της σχεδιασμό για τον έλεγχο παραβατικότητας στα σύνορα της Χώρας, ο οποίος να περιλαμβάνει μπάρες φυσικού αποκλεισμού, κατά παράβαση του κεφαλαίου 3.4.2 του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, για το λόγο δε αυτό πιθανολογείται σοβαρά ότι μη νομίμως έγινε δεκτό με τις ως άνω προσβαλλόμενες πράξεις ότι η τεχνική προσφορά της κοινοπραξίας «NUSZ-MYTIΛΗΝΑΙΟΣ» καλύπτει το σύνολο των ελάχιστων απαιτήσεων της διακήρυξης του διαγωνισμού.

8. Κατόπιν τούτων και ενόψει του ότι διαπιστώθηκαν οι ως άνω πλημμέλειες, που καθιστούν μη νόμιμη την ανάθεση της σύμβασης σε οποιονδήποτε από τους ενδιαπομείναντες υποψηφίους, τίθεται το εν θέματι ερώτημα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι και οι δύο ως άνω υποψήφιοι, υπέβαλαν αιτήσεις ακύρωσης στο Συμβούλιο Επικρατείας (υπ' αριθ. κατ. 564/20 και 242/20), εντός της προβλεπόμενης στο νόμο 10ήμερης προθεσμίας από την κοινοποίηση της απόφασης με αριθμό 279/2019 της ΕΑ ΣτΕ, οι αιτήσεις δε αυτές έχουν οριστεί προς συζήτηση στο Δ' Τμήμα του Συμβουλίου Επικρατείας, στη δικάσιμο της 19-5-2020.

Νομοθετικό πλαίσιο

9. Στα άρθρα 91 και 106 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 91 - Λόγοι απόρριψης προσφορών

«1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της σύμφωνα με το άρθρο 102....»

Άρθρο 106 - Ματαίωση διαδικασίας

«1. Η αναθέτουσα αρχή με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης:

α) εφόσον η διαδικασία απέβη άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών ή αιτήσεων ή αποκλεισμού όλων των προσφερόντων ή συμμετεχόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος βιβλίου και τα έγγραφα της σύμβασης..., β)..... 2.

3. Αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψη της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παραλείψη.

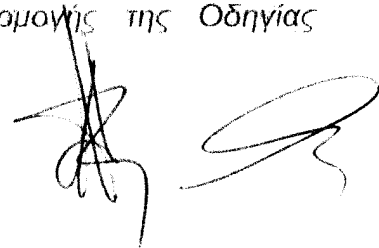
4. Όταν συντρέχουν οι λόγοι για τη ματαίωση της διαδικασίας που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η αναθέτουσα αρχή ακυρώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης για ολόκληρο το αντικείμενο της σύμβασης ή, αν οι λόγοι αυτοί συνδέονται με τμήμα της σύμβασης, για το εν λόγω τμήμα, εφόσον επιτρέπεται η κατάθεση τέτοιων προσφορών. 5... 6... 7...»

10. Στα άρθρα 372 και 373 του ίδιου νόμου ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 372 - Δικαστική προστασία στο πεδίο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης

«1. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει την αναστολή της εκτέλεσης της απόφασης της ΑΕΠΠ και την ακύρωση της ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας αρχής, με τριμελή σύνθεση, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως.... 2....

3. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των δύο προηγούμενων παραγράφων, διαφορές οι οποίες προκύπτουν κατά την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης έργων ή υπηρεσιών, δημόσιων συμβάσεων οι οποίες υλοποιούνται ως Συμπράξεις Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), σύμφωνα με το ν. 3389/2005 (Α' 232), δημόσιων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας

2014/25/ΕΕ, εκδίδονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Ομοίως, διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ με προϋπολογισμό μεγαλύτερο των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ, περιλαμβανομένου του ΦΠΑ, εκδίδονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

4. Η άσκηση της αίτησης αναστολής δεν εξαρτάται από την προηγούμενη άσκηση της αίτησης ακύρωσης....

Ο διάδικος που πέτυχε υπέρ αυτού την αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης, οφείλει μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επίδοση της απόφασης αυτής, να ασκήσει την αίτηση ακύρωσης, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως η ισχύς της αναστολής. Η δικάσιμος για την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης δεν πρέπει να απέχει πέραν του τριμήνου από την κατάθεση του δικογράφου.

Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 52 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), η αίτηση αναστολής γίνεται δεκτή εφόσον πιθανολογείται σοβαρά η παράβαση κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου και η αναστολή είναι αναγκαία για να ερθούν τα δυσμενή από την παράβαση αποτελέσματα ή να αποτραπεί η ζημία των συμφερόντων του αιτούντος...

5. Εάν η αίτηση αναστολής γίνει δεκτή, το όργανο το οποίο εξέδωσε την πράξη της οποίας η εκτέλεση αναστέλλεται με την απόφαση μπορεί να συμμορφωθεί προς το διατακτικό ή και το εν γένει περιεχόμενο της απόφασης και να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει κατάλληλα την πράξη που προκάλεσε τη διαφορά. Στην περίπτωση αυτή, για το κύριο ένδικο βοήθημα που ασκήθηκε, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 32 του π.δ. 18/1989. 6... 7...»

Άρθρο 373 - Αξίωση αποζημίωσης

«1. Ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος αποκλείσθηκε από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή από τη σύναψη αυτής, κατά παράβαση κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου, δικαιούται να αξιώσει από την αναθέτουσα αρχή αποζημίωση, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 197 και 198 Α.Κ.. Αν ο ενδιαφερόμενος αποδείξει ότι θα του ανετίθετο η σύμβαση, αν δεν είχε επιλοχωρήσει η παράβαση, τότε δικαιούται αποζημίωση κατά τις γενικές διατάξεις. Κάθε διάταξη που αποκλείει ή περιορίζει την αξίωση αυτή δεν εφαρμόζεται.

2. Για την επιδίκαση της αποζημίωσης απαιτείται η προηγούμενη ακύρωση της παράνομης πράξης ή παράλειψης από την ΑΕΠΠ ή το αρμόδιο, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, δικαστήριο....»

11. Οι κρίσιμες για το ερώτημα ρήτρες των τευχών δημοπράτησης αναφέρουν τα ακόλουθα:

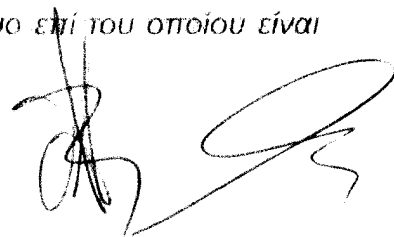
A. Διακήρυξη του Β' Σταδίου του διαγωνισμού με στοιχεία 18PROC004265705 2018-12-24.

«Άρθρο 2.3.1

«Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει της κάτωθι διαδικασίας: α) Αξιολόγηση τεχνικών προσφορών και συνοδευτικών εγγράφων. Κάθε υποψήφιος θα πρέπει να συμπληρώσει και να υποβάλει τους πίνακες συμμόρφωσης της τεχνικής προσφοράς του με τις προδιαγραφές και απαιτήσεις του Παραρτήματος II ως εξής: ... Κάθε απαίτηση που περιγράφεται στους πίνακες συμμόρφωσης αποτελεί κριτήριο ON/OFF. Αποτυχία συμμόρφωσης με οποιοδήποτε από αυτά οδηγεί στην απόρριψη του υποψηφίου αναδόχου. Σε κάθε πίνακα συμμόρφωσης ο υποψήφιος ανάδοχος θα δηλώσει τη συμμόρφωση με την απαίτηση, όπως αυτή διατυπώνεται στην προσφορά του και θα παραπέμπει ... στη σχετική παράγραφο-κεφάλαιο της τεχνικής του προσφοράς ή/και συνοδευτικών εγγράφων ή/και πιστοποιήσεων που δείχνουν και τεκμηριώνουν τη συμμόρφωση. Η επιτροπή θα ελέγξει ότι κάθε απαίτηση του πίνακα συμμόρφωσης αιτιολογείται επαρκώς. Σε περίπτωση που η αιτιολόγηση δεν είναι επαρκής, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις από τον υποψήφιο ανάδοχο, όπως προβλέπεται από τον νόμο. Εάν η Επιτροπή και πάλι κρίνει ότι η απαίτηση δεν ικανοποιείται, τότε ο υποψήφιος ανάδοχος αποκλείεται από τον διαγωνισμό. Οι υποψήφιοι ανάδοχοι που περάσουν επιτυχώς το στάδιο αυτό, θα αξιολογηθούν σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στον ακόλουθο πίνακα: ...»

B. Παράρτημα I της διακήρυξης (με τίτλο «Αναλυτική περιγραφή φυσικού αντικειμένου της σύμβασης»)

«3.4.2 Έλεγχος παραβατικότητας ... Το σύστημα ελέγχου παραβατικότητας θα παρέχει τη δυνατότητα ταυτοποίησης των παραβατών στα σύνορα και της αντιμετώπισής τους, στο μέτρο του δυνατού, πριν από την έξοδό τους από τη χώρα. Για τον λόγο αυτόν, η είσοδος και η έξοδος στο οδικό δίκτυο επί του οποίου είναι

εγκατεστημένο το σύστημα στα σύνορα της χώρας θα γίνεται από σημεία με ελεγχόμενη φυσική πρόσβαση (μπάρες) ...».

Γ. Παράρτημα II της διακήρυξης (με τίτλο «Τεχνικές Προδιαγραφές -Πίνακες Συμμόρφωσης»)

«1.3.3 Παρόδιος εξοπλισμός. ... Γενικές τεχνικές απαιτήσεις. Ο παρόδιος εξοπλισμός του νέου συστήματος διοδίων πρέπει να αποτελείται από τέσσερα διαφορετικά είδη εγκατάστασης: Ικριώματα για την επιβολή διοδίων και έλεγχο παραβατικότητας (Υποδομή παρόδιου εξοπλισμού ικριωμάτων). Εξοπλισμός υφισταμένων σταθμών διοδίων για την επιβολή διοδίων και έλεγχο παραβατικότητας (Υποδομή παρόδιου εξοπλισμού σταθμών διοδίων). Εξοπλισμός στις κύριες εισόδους/εξόδους του δικτύου αυτοκινητοδρόμων που υπόκειται σε διόδια (Πρόσθετη υποδομή παρόδιου εξοπλισμού παρακολούθησης) για τον έλεγχο παραβατικότητας. Παρόδιος εξοπλισμός στα σύνορα, κυρίως για τον έλεγχο παραβατικότητας (Υποδομή συνοριακού παρόδιου εξοπλισμού). ... Υποδομή παρόδιου εξοπλισμού ... Όλες οι χαλύβδινες κατασκευές πρέπει να σνεγερθούν σε συμμόρφωση με τους γενικούς κανόνες, τα τεχνικά πρότυπα και τις τεχνικές προδιαγραφές οδικών έργων. ...

ΠΕ 12 Στην υποδομή παρόδιου εξοπλισμού σταθμών διοδίων, συνοριακού παρόδιου εξοπλισμού και παρόδιου εξοπλισμού ικριωμάτων ο ανάδοχος θα πρέπει να παράσχει και να μεγιστοποιήσει την πλεονασματικότητα (redundancy) για κάθε υποσύστημα, με σκοπό το σύστημα να είναι σε θέση να πραγματοποιήσει συναλλαγή ακόμη και στην περίπτωση ταυτόχρονης αστοχίας ενός ή περισσότερων υποσυστημάτων/υλικών. Σε περίπτωση αστοχίας ενός ή περισσότερων αισθητήρων (π.χ. κάμερας, κεραίας, ανιχνευτή κ.λπ.) που χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση, παυτοποίηση και κατηγοριοποίηση οχημάτων, ο παρόδιος εξοπλισμός θα πρέπει να μπορεί να συνεχίσει τη λειτουργία του-με μειωμένη απόδοση- με τους υπόλοιπους αισθητήρες και να συνεχίσει να εκτελεί συναλλαγές με τα δεδομένα από αυτούς. Στην υποδομή παρόδιου εξοπλισμού σταθμών διοδίων, συνοριακού παρόδιου εξοπλισμού και παρόδιου εξοπλισμού ικριωμάτων δεν επιτρέπεται η χρήση λύσεων/εξοπλισμού/στοιχείων που μπορεί να διακόπτουν την πραγματοποίηση των συναλλαγών σε όλο ή σε μέρος του ικριώματος κατά τη διάρκεια της προληπτικής ή τακτικής συντήρησης. Στην υποδομή παρόδιου εξοπλισμού σταθμών διοδίων,

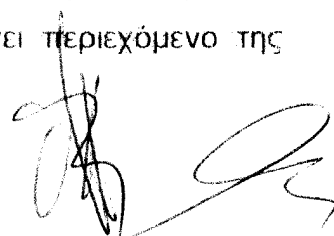
συνοριακής υποδομής παρόδιου εξοπλισμού και παρόδιου εξοπλισμού ικριωμάτων, η μονάδα επεξεργασίας θα είναι πλέονασματική.»

Ερμηνεία – Εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

12. Όπως προκύπτει από το άρθρο 91 του ν. 4412/2016, αποτελεί λόγο απόρριψης της προσφοράς (ήτοι αποκλεισμού του υποψηφίου από το διαγωνισμό) η μη συμμόρφωση του υποψηφίου με τους όρους της διακήρυξης που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού, είτε οι όροι αυτοί αφορούν τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, είτε τις προϋποθέσεις οικονομικής και τεχνικής καταλληλότητας, είτε τον τρόπο σύνταξης της τεχνικής και της οικονομικής προσφοράς. Συναφώς, γίνεται παγίως δεκτό από τη νομολογία τόσο των εθνικών όσο και των ευρωπαϊκών δικαστηρίων (ενδεικτικά βλέπ. ΣτΕ 1329/2008), ότι η διακήρυξη για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης αποτελεί το «νόμο της δημοπρασίας», ήτοι συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του συγκεκριμένου κάθε φορά διαγωνισμού και δεσμεύει τόσο την Αρχή που διενεργεί το διαγωνισμό όσο και τους διαγωνιζομένους, επιβάλλεται δε να προσδιορίζονται επακριβώς στη διακήρυξη τα προς συμμετοχή στο διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, όσο και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς, δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία που αποδεικνύουν την εκπλήρωση των όρων συμμετοχής. Εφόσον δεν εκπληρώνει κάποια από τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, ή αν από τα κατατεθέντα έγγραφα προς απόδειξη της εκπλήρωσης των προϋποθέσεων δεν προκύπτει η εκπλήρωση των προϋποθέσεων αυτών, ο διαγωνιζόμενος αποκλείεται της συνέχειας της διαδικασίας και η προσφορά του απορρίπτεται.

13. Εφόσον όλοι οι υποψήφιοι ενός διαγωνισμού βαρύνονται με λόγους απόρριψης των προσφορών τους, ο διαγωνισμός ματαιώνεται ως «άγονος», κατά το άρθρο 106 περ. α'. Στο αποτέλεσμα αυτό οδηγείται ο διαγωνισμός είτε όταν την απόρριψη αποφασίσει το πρώτον η αναθέτουσα αρχή, είτε όταν αυτή το αποφασίσει κατόπιν συμμόρφωσής της με το διατακτικό και το εν γένει περιεχόμενο της

απόφασης του αρμοδίου δικαστηρίου επί ασκηθείσας αίτησης αναστολής κάποιων εκ των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό, κατ' άρθρο 372 παρ. 5 του ν. 4412/2016.

14. Η κρίση της Επιτροπής Αναστολών του αρμοδίου δικαστηρίου (ΣτΕ ή Διοικητικού Εφετείου) επί αιτήσεως αναστολής εκφέρεται κατά πιθανολόγηση (κατά το νόμο η αίτηση γίνεται δεκτή κατά το νόμο όταν πιθανολογείται σοβαρά η παράβαση κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου) και αποτελεί προσωρινό δεδικασμένο για τους εμπλεκόμενους, ήτοι την αναθέτουσα αρχή και τους αιτούντες-καθών η αίτηση, ενώ το οριστικό δεδικασμένο σχετικά με τη νομιμότητα ή μη της πληττόμενης διοικητικής πράξης παράγεται μόνο από την απόφαση επί της αιτήσεως ακυρώσεως, η οποία ασκείται υποχρεωτικά εντός προθεσμίας 10 ημερών από την επίδοση της απόφασης αυτής.

Παρά ταύτα, ο νομοθέτης στην παρ. 5 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016 ρητώς ορίζει ότι, αν γίνει δεκτή η αίτηση αναστολής μπορεί το όργανο το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη να συμμορφωθεί προς το διατακτικό ή και το εν γένει περιεχόμενο της απόφασης και να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει κατάλληλα την πράξη που προκάλεσε τη διαφορά, χωρίς να απαιτείται να περιμένει την απόφαση επί της αιτήσεως ακυρώσεως. Στην περίπτωση αυτή υπάρχει βεβαίως ο κίνδυνος που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 373, ήτοι να ανατραπεί η κρίση της Επιτροπής Αναστολών από το δικάζον την αίτηση ακύρωσης Δικαστήριο (αν κριθεί ότι ο αιτών την ακύρωση διατηρεί το έννομο συμφέρον του για την ακύρωση της διοικητικής πράξης, αφού αυτή θα έχει, στα πλαίσια της συμμόρφωσης, ανακληθεί – βλπ. ΕΑ ΣτΕ 10/2014), οπότε μπορεί να υποχρεωθεί η αναθέτουσα αρχή, υπό τις προϋποθέσεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 373 του ν. 4412/2016, να αποζημιώσει τον νικήσαντα υποψήφιο, είτε κατά τις διατάξεις περί προσυμβατικής ευθύνης (άρθρα 197 και 198 ΑΚ), αν ο υποψήφιος έχει αποκλειστεί παρανόμως του διαγωνισμού, είτε και κατά τις γενικές διατάξεις, αν μπορεί ο υποψήφιος να αποδείξει ότι θα ήταν ο ανάδοχος της σύμβασης, αν δεν μεσολαβούσε η παράνομη πράξη της αναθέτουσας αρχής.

Επομένως, αν η αναθέτουσα αρχή επισπεύσει την συμμόρφωσή της στην απόφαση της Επιτροπής Αναστολών, ελλοχεύει ο κίνδυνος να υποχρεωθεί σε αποζημίωση του υποψηφίου, αν αυτός δικαιωθεί από την απόφαση επί της αιτήσεως ακυρώσεως. Ο κίνδυνος αυτός είναι μεν υπαρκτός, αλλά χωρίς πολλές πιθανότητες να επέλθει, δεδομένου ότι σε σπάνιες περιπτώσεις η απόφαση του

Δικαστηρίου επί της αίτησης ακύρωσης αφίσταται της αντίστοιχης απόφασης της Επιτροπής Αναστολών.

15. Στην προκείμενη περίπτωση, η Επιτροπή Αναστολών του ΣτΕ, με την απόφασή της με αριθμό 276/2019 έκρινε τα ακόλουθα:

- α) Η τεχνική προσφορά της πρώτης των υποψηφίων ενώσεων εταιρειών («ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - Autostrade Tech S.p.A. - INTRAKAT-INTRASOFT INTERNATIONAL S.A.»), η οποία μετά και την αποσφράγιση της οικονομικής της προσφοράς κατετάγη πρώτη και ανακηρύχθηκε προσωρινή ανάδοχος, παραβιάζει την απαίτηση ΠΕ12 του κεφαλαίου 1.3.3 του Παραρτήματος II της διακήρυξης, η οποία, προβλέποντας τον παρόδιο εξοπλισμό του νέου συστήματος διοδίων, ορίζει ότι πρέπει να αποτελείται από τέσσερα διαφορετικά είδη εγκατάστασης:
 - αα) Ικρίωματα για την επιβολή διοδίων και έλεγχο παραβατικότητας (υποδομή παρόδιου εξοπλισμού ικριωμάτων).
 - ββ) Εξοπλισμός υφισταμένων σταθμών διοδίων για την επιβολή διοδίων και έλεγχο παραβατικότητας (υποδομή παρόδιου εξοπλισμού σταθμών διοδίων).
 - γγ) Εξοπλισμός στις κύριες εισόδους/εξόδους του δικτύου αυτοκινητοδρόμων που υπόκειται σε διόδια (πρόσθετη υποδομή παρόδιου εξοπλισμού παρακολούθησης) για τον έλεγχο παραβατικότητας).
 - δδ) Παρόδιος εξοπλισμός στα σύνορα, κυρίως για τον έλεγχο παραβατικότητας (υποδομή συνοριακού παρόδιου εξοπλισμού).

Περαιτέρω προβλέπεται (στην προδιαγραφή ΠΕ 12), ότι στην υποδομή παρόδιου εξοπλισμού σταθμών διοδίων, συνοριακού παρόδιου εξοπλισμού και παρόδιου εξοπλισμού ικριωμάτων ο ανάδοχος θα πρέπει να παράσχει και να μεγιστοποιήσει την πλεονασματικότητα (redundancy) για κάθε υποσύστημα, με σκοπό το σύστημα να είναι σε θέση να πραγματοποιήσει συναλλαγή ακόμη και στην περίπτωση ταυτόχρονης αστοχίας ενός ή περισσότερων υποσυστημάτων ή υλικών. Πιο συγκεκριμένα, σε περίπτωση αστοχίας ενός ή περισσότερων αισθητήρων (π.χ. κάμερας, κεραίας, ανιχνευτή κ.λπ.) που χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση, ταυτοποίηση και κατηγοριοποίηση οχημάτων, ο παρόδιος εξοπλισμός θα πρέπει να μπορεί να συνεχίσει τη λειτουργία του - με μειωμένη απόδοση - με τους υπόλοιπους αισθητήρες και να συνεχίσει να εκτελεί συναλλαγές με τα δεδομένα από αυτούς. Στην υποδομή παρόδιου εξοπλισμού σταθμών διοδίων, συνοριακού παρόδιου εξοπλισμού και παρόδιου εξοπλισμού ικριωμάτων δεν επιτρέπεται η χρήση

λύσεων/εξοπλισμού/στοιχείων που μπορεί να διακόπτουν την πραγματοποίηση των συναλλαγών σε όλο ή σε μέρος του ικριώματος κατά τη διάρκεια της προληπτικής ή τακτικής συντήρησης.

Για λόγους, επομένως, λειτουργικότητας και ασφάλειας του εξοπλισμού, πρέπει να παρέχονται εναλλακτικές δυνατότητες εξυπηρέτησης των χρηστών, αν το σύστημα αστοχήσει σε κάποιες από τις δυνατότητές του.

Επί του θέματος αυτού, το Δικαστήριο πιθανολόγησε σοβαρά ότι η τεχνική προσφορά της ως άνω ένωσης δεν καλύπτει τις ελάχιστες απαιτήσεις του διαγωνισμού και γι' αυτό θα έπρεπε να έχει απορριφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 2.3.1 της Διακήρυξης της Β' φάσης του διαγωνισμού, κατά το οποίο αφενός κάθε υποψήφιος θα πρέπει να συμπληρώσει και να υποβάλει τους πίνακες συμμόρφωσης της τεχνικής προσφοράς του με τις προδιαγραφές και απαιτήσεις του Παραρτήματος II, ότι κάθε απαίτηση που περιγράφεται στους πίνακες συμμόρφωσης αποτελεί κριτήριο ON/OFF και ότι αποτυχία συμμόρφωσης με οποιοδήποτε από αυτά οδηγεί στην απόρριψη του υποψηφίου αναδόχου και αφετέρου ότι η επιτροπή του διαγωνισμού θα ελέγξει, με βάση τα προσκομισθέντα στοιχεία, αν οι υποψήφιοι πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις συμμόρφωσης και ότι σε αρνητική περίπτωση είναι υποχρεωμένη η επιτροπή - και κατ' επέκταση η αναθέτουσα αρχή - να αποκλείσει τον διαγωνιζόμενο από τη συνέχεια του διαγωνισμού.

β) Όσον αφορά την έτερη κοινοπραξία («NUSZ-MYTILHNAIOS») στη σκέψη 20 της απόφασης αναφέρεται ότι και αυτή παραβιάζει τους ελάχιστους όρους της διακήρυξης, ιδίως παρέλειψε να συμπεριλάβει στην τεχνική προσφορά της σχεδιασμό για τον έλεγχο παραβατικότητας στα σύνορα της Χώρας που να περιλαμβάνει μπάρες φυσικού αποκλεισμού, κατά παράβαση του κεφαλαίου 3.4.2 του Παραρτήματος I της διακήρυξης (με τίτλο «Αναλυτική περιγραφή φυσικού αντικειμένου της σύμβασης»). Πιο συγκεκριμένα, στο κεφάλαιο αυτό (με τίτλο «Σύστημα ελέγχου παραβατικότητας»), προβλέπεται ότι το σύστημα ελέγχου παραβατικότητας πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα ταυτοποίησης των παραβατών στα σύνορα και της αντιμετώπισής τους, στο μέτρο του δυνατού, πριν από την έξοδό τους από τη χώρα. Για τον λόγο αυτόν, η είσοδος και η έξοδος στο οδικό δίκτυο επί του οποίου είναι εγκατεστημένο το σύστημα στα σύνορα της χώρας θα γίνεται από σημεία με ελεγχόμενη φυσική πρόσβαση (μπάρες).

Με την απόφαση της Επιτροπής Αναστολών πιθανολογήθηκε σοβαρά ότι στην τεχνική προσφορά της εν λόγω κοινοπραξίας τέτοιο σύστημα δεν υφίσταται, επομένως δεν πληρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις της διακήρυξης και για το λόγο αυτό κρίθηκε ότι θα έπρεπε να έχει αποκλεισθεί του διαγωνισμού και η κοινοπραξία αυτή.

16. Επομένως, συμπερασματικά, κατά την κρίση του Δικαστηρίου και οι δύο ως άνω ενώσεις εταιρειών, έπρεπε να αποκλεισθούν και μάλιστα στην πρώτη φάση του ελέγχου των τεχνικών προσφορών, ήτοι κατά τον έλεγχο (έλεγχο ON/OFF κατά τη διακήρυξη) της συμμόρφωσης των τεχνικών τους προσφορών στις ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις του διαγωνισμού και πριν την αξιολόγηση και βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών και βεβαίως πριν την ανακήρυξη του προσωρινού αναδόχου, μετά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών.

Στη φάση αυτή, σύμφωνα με την Διακήρυξη, δεν μπορεί να επανέλθει η αναθέτουσα αρχή, ακυρώνοντας μερικά το διαγωνισμό και επαναλαμβάνοντας τη διαδικασία, αφού πρόκειται για σφάλματα των προσφορών των υποψηφίων που έχουν ως αναγκαστική συνέπεια τον αποκλεισμό τους και η διόρθωση των σφαλμάτων αυτών θα προϋπέθετε τροποποίηση της προσφοράς, πράγμα που απαγορεύεται (βλέπ. ενδ. ΣτΕ 667/2011).

17. Εφόσον λοιπόν οι προσφορές και των δύο υποψηφίων θα έπρεπε κατά το δικαστήριο να απορριφθούν, ο διαγωνισμός απέβη άγονος και μπορεί να ληφθεί απόφαση ματαίωσής του, σύμφωνα με το άρθρο 106, παρ. 1^α του ν. 4412/2016, από την αναθέτουσα αρχή, η οποία πρέπει να εκτιμήσει τον υπαρκτό πάντοτε κίνδυνο της αποδοχής κάποιας από τις ήδη υποβληθείσες αιτήσεις ακύρωσης, που θα μπορούσε, υπό προϋποθέσεις, να οδηγήσει σε αποζημίωση του δικαιωθέντος υποψηφίου, σύμφωνα με το άρθρο 373 του ν. 4412/2016.

Εξ άλλου, το γεγονός ότι ανοίχθηκαν οι οικονομικές προσφορές δεν αξιολογείται νομικά, καθότι, κατά τη νομολογία, η κίνηση αυτή της αναθέτουσας αρχής έχει ως συνέπεια μόνο την αδυναμία της να επανέλθει και να αναβαθμολογήσει τις τεχνικές προσφορές (βλέπ. ΕΑ ΣτΕ 159/2007), ενώ στην υπό κρίση περίπτωση, όπως προαναφέρθηκε, οι δύο υποψήφιοι θα έπρεπε να αποκλεισθούν στην προγενέστερη φάση του ελέγχου της συμμόρφωσης των τεχνικών προσφορών προς τις ελάχιστες απαιτήσεις του διαγωνισμού.

Απάντηση

18. Εν όψει των ανωτέρω, το Γ' Τμήμα του Νορικού Συμβουλίου του Κράτους ομόφωνα γνωμοδοτεί ότι ενόψει της απόφασης της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας με αριθμό 276/2019, με την οποία πιθανολογείται σοβαρά ότι μη νομίμως έγινε δεκτό, με την απόφαση 679-680/2019 της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), ότι οι τεχνικές προσφορές αμφοτέρων των ενώσεων εταιρειών «Α..... Α..... Ι..... – Ι.....» και «Ν..... Μ.....» που συνεχίζουν στο διαγωνισμό, καλύπτουν το σύνολο των ελάχιστων απαιτήσεων της διακήρυξης του διαγωνισμού για την ανάθεση της σύμβασης «Εγκατάσταση πλήρους ηλεκτρονικού συστήματος αναλογικής χρέωσης διοδίων τελών, οδοφυρικής τεχνολογίας με οπτική αναγνώριση», λόγω πλημμελειών που διαπιστώθηκαν από το δικαστήριο. συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 106 του ν. 4412/2016 και μπορεί να προβεί η αναθέτουσα αρχή σε κατακύρωση του εν λόγω διαγωνισμού, εκτιμώντας πάντως και τον υπαρκτό κίνδυνο να γίνει αποδεκτή κάποια από τις ήδη υποβληθείσες από τους ως άνω υποψηφίους αιτήσεις ακύρωσης, που υπό προϋποθέσεις θα μπορούσε να υποχρεώσει την αναθέτουσα αρχή σε αποζημίωση του δικαιωθέντος υποψηφίου.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 12 – 3 - 2020

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Βασιλική Δούσκα

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Χρήστος Μητκίδης

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους